

Тип Молюски

Клас Головоногі

Тип Молюски

- Клас Головоногі –
близько 700 в.
- Клас Двостулкові –
близько 20 тис.в.
- Клас Черевоногі –
близько 85-100 тис.
в.

Загальна характеристика

- **с.і.** – морська вода, висока концентрація солей (не менше 33‰);
- **більшість** - пелагічні, є бентичні (придонні); **активні хижаки.**

Особливості будови

- **обтічна форма тіла, слиз;**
- **розміри тіла – дек. см – до 18 м (кальмар архітейтис);**
- **редукована черепашка (спрощена) – хітиновий дзьоб, внутрішня або відсутня;**
- **тіло: тулуб, голова (очі, рот), щупальця з присосками (8-10, 40); мантийна порожнина; лійка**

Особливості життєдіяльності

- реактивний рух - мантійна порожнина, 30-55 км/год., задом наперед;
- повільний рух – головою вперед;
- пересування по дну щупальцями;
- складна поведінка;
- чорнильна залоза

Особливості внутрішньої будови

- **нервова система** – складна будова;
- **гарний розвиток** – органи травлення, дихання (зябра), 3-камерне серце (шлуночок, передсердя), зяброві серця;
- **нервова система** – нервові вузли, відростки;
- **органи чуття: очі, хімічного чуття, рівноваги**

Особливості розмноження

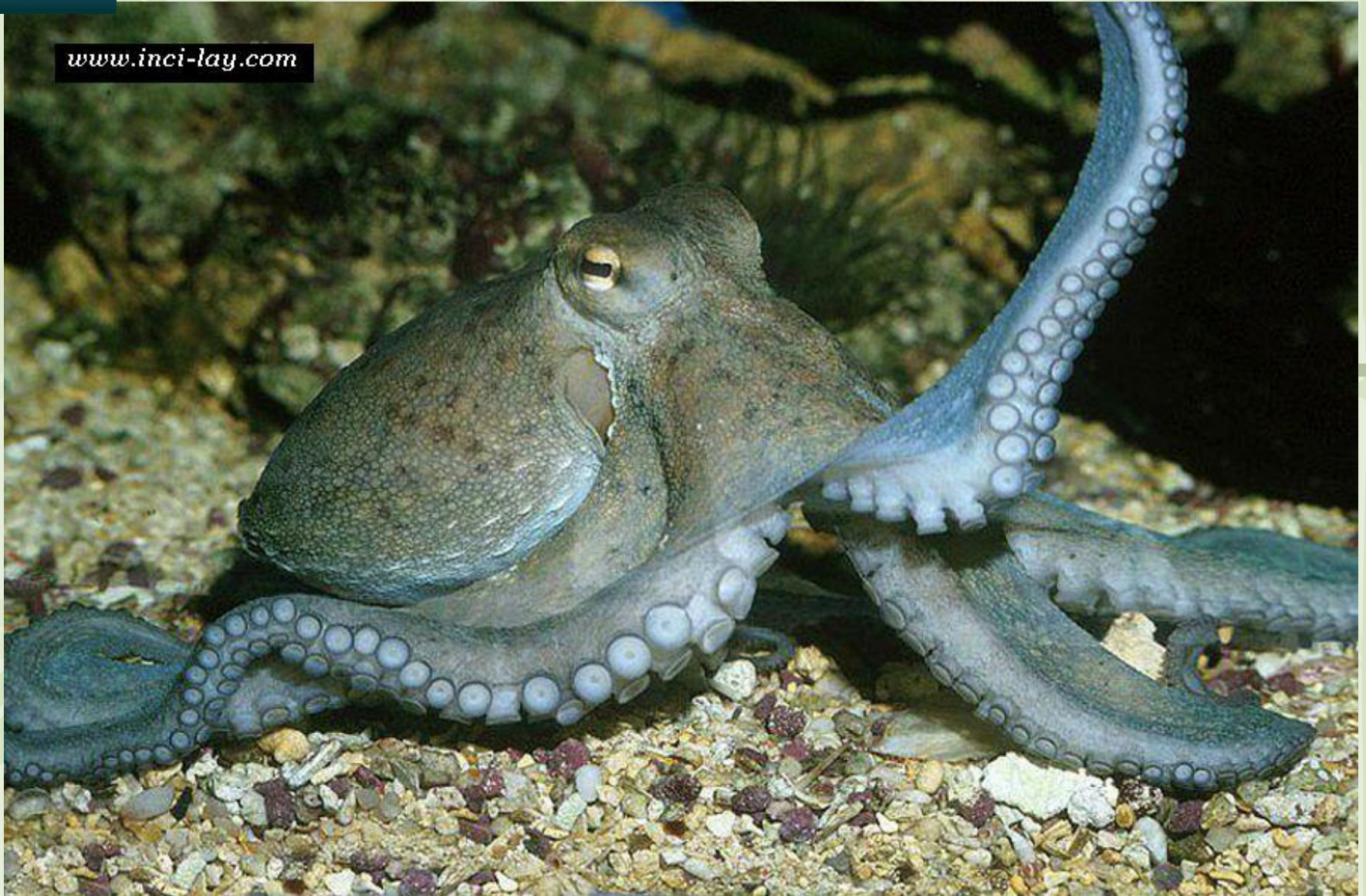
- роздільностатеві –
♂, ♀;
- розвиток - прямиий;
- яйце – маленька
особина – доросла
особина
- запліднення -
внутрішнє

Восьминіг

www.inci-lay.com

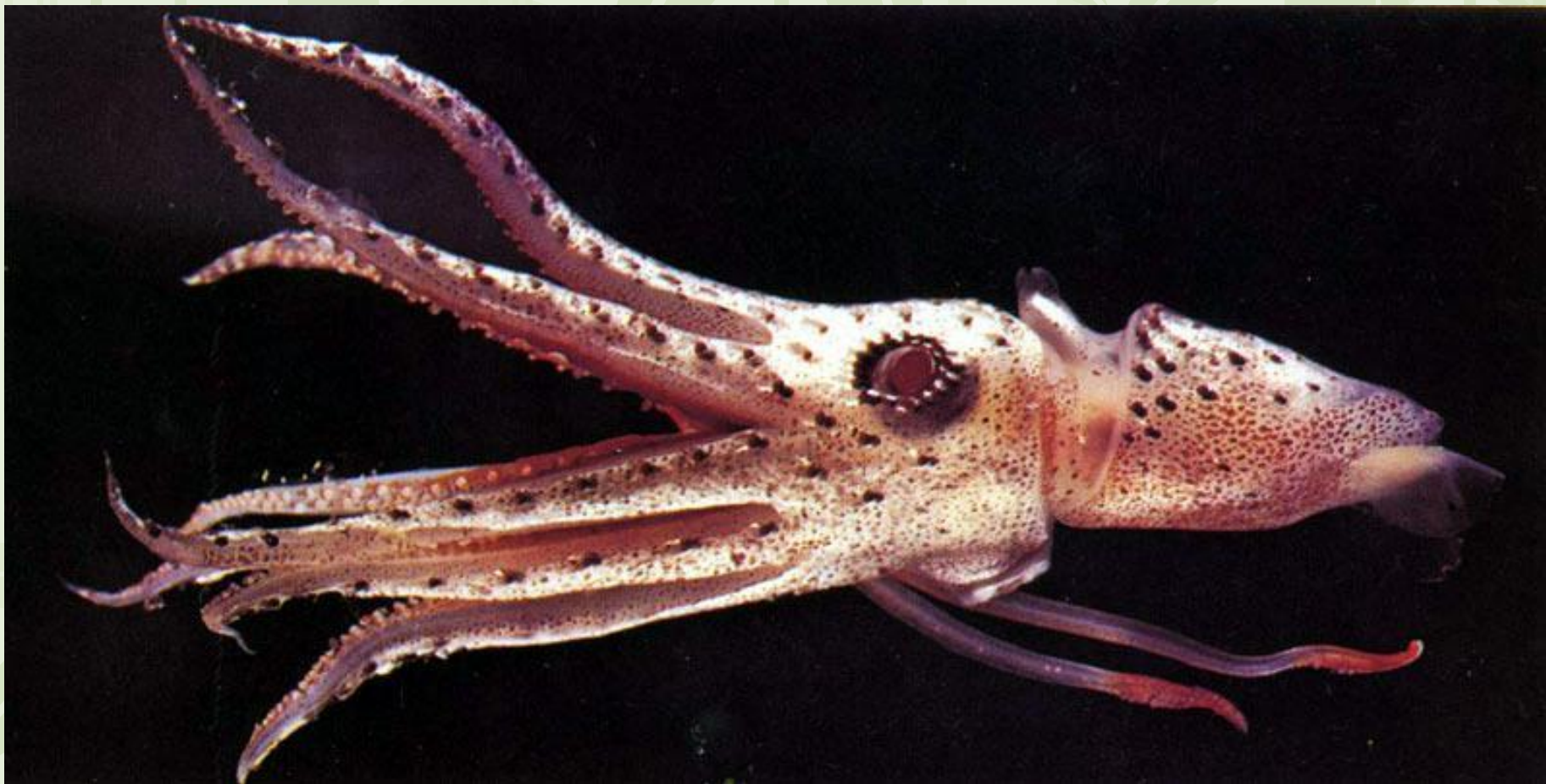

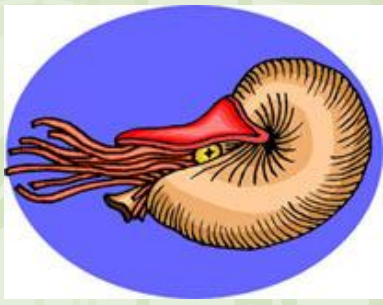
Каракатиця

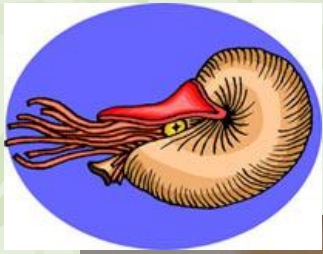
Кальмар

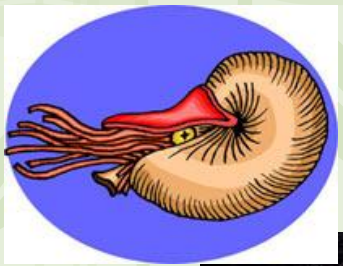
Наутилус

АМОНІТИ

Белемніти

Восьминоги

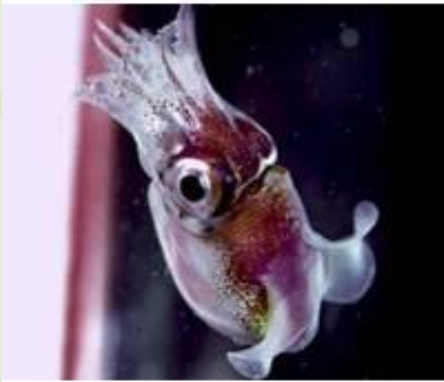
Верхній ряд: звичайний, адський вампір, нічний гавайський, вампір, з рисками. **Нижній ряд:** великий тихоокеанський, синьокільчастий, карликова болітена, рогатий.

Каракатиці та кальмари

Верхній ряд: звичайна каракатиця, кальмар-світлячок, гігантський кальмар, тасманійська евпримна. **Нижній ряд:** звичайний каракатицекальмар, літаючий кальмар, атлантчний хистотевтис, звичайний лоліго

Каракатиці та кальмари
аргентинський кальмар,
гетеротевтис, мала
каракатиця, кальмар-ромб

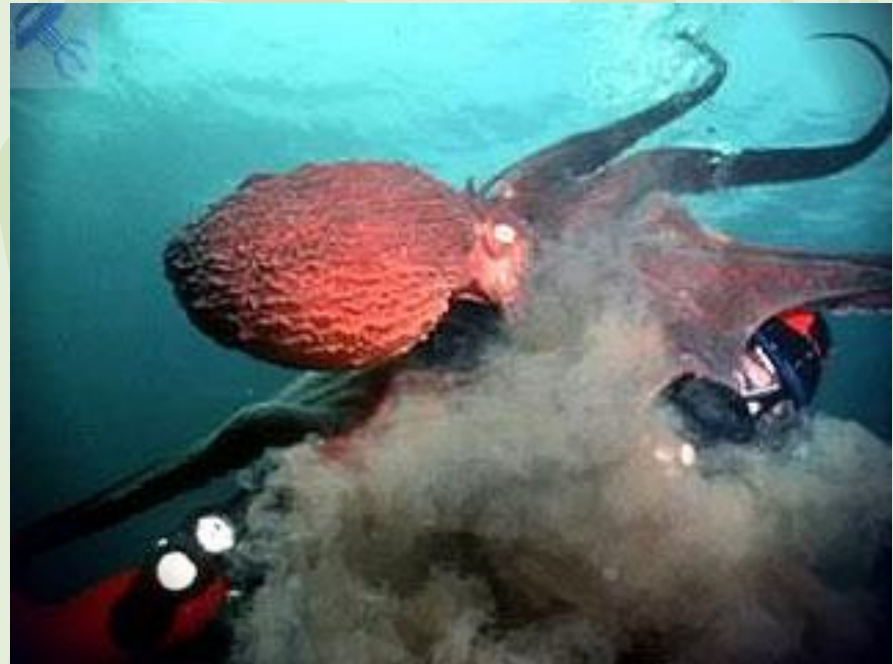
Практичне значення

- ланцюги живлення;
- їжа;
- регулятори чисельності тварин;
- **сепія** – фарба коричневого кольору;
- **амбра** – головоногі з кишечника кашалотів (парфуми).

Цікавинки

- Кров головоногих блакитного кольору – містить пігмент гемоціанін (Cu);
- Чорнильна речовина за декілька секунд може забарвити воду у великому акваріумі, гігантські кальмари – забарвлюють воду на декілька сотен метрів.

Цікавинки

- Чорнильна пляма може зберігатись у формі, яка нагадує тіло кальмара до 10 хвилин та має паралізуючу дію протягом 1 години;
- Тіло восьминога може розпластатись та проникнути у тонкі щілини

Цікавинки

Восьминіг-оракул Пауль з німецького Оберхаузена передбачав результати футбольних матчів.

Пам'ятник Паулю

Домашнє завдання

Вивчити § 29, повторити §27-28;
Опанувати конспект; стор. 144-149
(завдання усно),
підготуватись до к/р

Дякую за увагу!

Бажаю успіхів!

